

**«ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ 2023**

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

ԹԵՄԱ

Սովորողների մեջ ինքնուրույնություն,
նախաձեռնություն և ստեղծագործական
ունակությունների զարգացումը առարկայի
դասավանդման ընթացքում

ԱՌԱՐԿԱ

Անգլերեն

ՀԵՂԻՆԱԿ

Անի Յուզբաշյան

ՄԱՐԶ

Երևան

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

Միամանթոյի անվան հ. 162 հիմ. դպրոց

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	2
ԳԼՈՒԽ 1. ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՆՇԱՆՆԵՐԸ	5
ԳԼՈՒԽ 2. ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՄԵԹՈՂՆԵՐՆ ՈՒ ԶԵՎԵՐԸ	14
ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	233
ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	24

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Հետազոտության կարևորությունը:

Մեր օրերում առանձնակի արդիական է դեռահասների մոտ անզլերենի ուսուցման գործընթացում ստեղծագործական կարողությունների ձևավորման խնդիրը: Հանրակրթական դպրոցների մանկավարժական գործընթացի ժամանակակից պայմաններում այն պատմական, էթնիկական, մշակութային և սոցիալ-մանկավարժական նշանակության նշանակալի գիտական խնդիր է :

Դպրոցականների ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը հնարավոր չէ առանց կրթության և դաստիարակության համակարգում անզլերենի դասաժամերի օգտագործման փորձի ընդհանրացման: Անզլերենի, նրա զարգացման պատմության, ժողովրդական մշակույթի և կենցաղի ուսումնասիրությունը պետք է դիտարկել ոչ միայն որպես ուսանողների գործունեություն՝ ուղղված անզլերեն սովորելուն, այլ նաև որպես օտար լեզվի ուսուցման և ստեղծագործական կարողությունների զարգացման պայմաններից մեկը:

Ուսուցիչը յուրաքանչյուր դասին պետք է ուղղորդի աշակերտներին, նպաստի նրանց ստեղծագործական հմտությունների զարգացմանը: Միայն նպատակասլաց քրտնաջան աշխատանքի ընթացքում հնարավոր կլինի ձևավորել որոշակի որակներ և հասնել դասերի նկատմամբ հետաքրքրության: Դիդակտիկ աշխատանքի ձևերի բազմազանությունը ուսանողների համար առաջացնում է տարբեր թիրախային պարամետրեր, և մեծանում է անկախ աշխատանքի վրա ծախսվող ժամանակը :

Հետազոտության նպատակը:

Հետազոտության նպատակն է հանդիսացել բացահայտել սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնության և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը անզլերենի դասաժամին:

Հետազոտության խնդիրները:

Թեմայի ուսումնասիրության նպատակով մեր աշխատանքում առաջադրել ենք հետևյալ խնդիրները.

ա. ուսումնասիրել ընթերցանության դերը անգլերեն լեզվի ուսուցման գործընթացում,

- Բացահայտել սովորողների ինքնուրույն գործունեության նախանշանները ,
- Ուսումնասիրել ինքնուրույնության և ստեղծագործական ունակությունների կազմակերպման մեթոդներն ու ձևերը :

ԳԼՈՒԽ 1.ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՆՇԱՆՆԵՐԸ

Դասարանից դասարան ուսումնական ծրագրերը բարդանում են՝ ավելի բազմակողմանի ընդգրկում ստանալով և ելնելով երեխայի կրթության ու դաստիարակության պահանջներից: Երեխան դասագրքից միայն ընդհանուր տեղեկություն է ստանում, մնացած գիտելիքները նա պետք է ձեռք բերի ինքնուրույն կարդալու միջոցով: Այսինքն՝ դասարանային ընթերցանությունը սահմանափակ է, չի կարող ուսումնական բոլոր խնդիրներն ու նպատակներն իրագործել: Այս առումով արտադասարանային կամ ինքնուրույն ընթերցանության դերը բացառիկ է: «Երեխաներին գեղարվեստական գրականության հետ կապելու, հոգեկան հարստությունների այդ մեծ ու անսպառ շտեմարանի բանալին նրանց ձեռքը տալու ամենալավագույն միջոցը արտադասարանային ընթերցանությունն է, որի կազմակերպման ու ղեկավարման պարտականությունը դրված է հայոց լեզվի ուսուցչի վրա, չնայած գործում մեծ անելիքներ ունեն նաև երեխայի շրջապատը և նրա ծնողները»¹:

Ինքնուրույնության ձևավորման նախապայմանը ազատությունն է: Որպեսզի սովորողը ինքնուրույն ուսումնական գործունեություն ծավալի, նրան անհրաժեշտ է այդ հնարավորությունը տալ: Կրթության յուրաքանչյուր հաջորդ աստիճանում աշակերտի ազատության սահմանները պիտի ավելի ընդարձակվեն: Ինքնուրույնությունը կարող է ձևավորվել միմիայն համապատասխան գործունեության պրոցեսում: Եթե երեխային սովորեցնում ենք պարտադրաբար, եթե նրան ուսումնական գործունեության ազատություն, սխալվելու և սեփական սխալների հիման վրա ճշմարիտ ճանապարհ դուրս գալու իրավունք չենք տալիս, երբեք նրանից ինքնուրույն մարդ չի ձևավորվի: Եթե երեխան շատ թե քիչ խելացի է՝ կարող է լավ կատարել հանձնարարություններ, իսկ ահա ստեղծագործաբար աշխատել, խնդիր դնել, ծրագիր ու պլան կազմել և ինքնուրույն իրականացնել դրանք՝ ի վիճակի չէ. Նա չունի ինքն իր հանդեպ այդ վստահությունը: Պարտադրանքը սպանում է մարդու մեջ աշխարհի հանդեպ ամեն մի հետքերը: Չկա հետքերը: Չկա կայուն ուսումնական մոտիվացիա, որը հիմնարար գիտելիքներ ձեռք բերելու գլխավոր երաշխիքն է:

¹ **Ա. Տեր-Գրիգորյան**, Արտադասարանային ընթերցանությունը տարրական դասարաններում, մեթոդական ցուցումներ, Երևան, 1973, էջ 16:

Ինքնուրույնության գաղափարի համատեքստում ուսուցչի համար կարևոր խնդիր է դառնում ուսուցման գործընթացն աստիճանաբար ինքնուսուցման գործընթացի վերածելը:

Ինքնուրույն ուսումնական աշխատանքներ լավագույնս կարելի է իրականացնել ուսուցման գործընթացը մասնակիորեն հետազոտական գործընթացի վերածելով: Ուսումնական աշխատանքները, որ կատարում է սովորողը դպրոցում կամ տանը, պետք է ունենան իրենց մեջ հետազոտական գործունեության տարրեր և այդօրինակ գործունեության չափաբաժինը կրթության յուրաքանչյուր հաջորդ աստիճանում համապատասխան չափով ավելանա:

Ուսումնահետազոտական գործունեությունը ենթադրում է սովորողի ստեղծագործական ընդունակությունների արթնացում ու ակտիվացում: Ուսումնառությունը հետևողականորեն վերածելով ակտիվ ստեղծագործական աշխատանքի հանրակրթական դպրոցը դրանով իսկ պայմաններ կստեղծի այսպես կոչված ստեղծագործ (կրեատիվ) անձի ձևավորման համար, ինչը բոլոր ժամանակներում (և մեր ժամանակներում՝ առավել ևս) համարվել ու համարվում է անձի ամենակարևոր որակը: Ստեղծագործական ակտիվության չափանիշներ կարող են համարվել ինտելեկտուալ նախաձեռնության դրսևորումը, օպտիմալ մոտիվացիայի առկայությունը, ստեղծագործական ընդունակությունների և կարողությունների զարգացման մակարդակը, ինքնուրույնության դրսևորումը և ուսումնասիմացական գործունեության ինքնակազմակերպման ընդունակությունը:

Մանկավարժները հաճախ առարկում են, թե երեխան հասունացած չէ ինքնուրույնության համար և իրեն նվիրած ազատությունը կարող է չարաշահել՝ մատնվել անգործության: Այստեղ ճշմարտության մի աննշան բաժին կա: Բայց դպրոցի խնդիրն էլ հենց օգնելն է աշակերտին՝ գիտակցել ազատության ու պատասխանատվության դիալեկտիկան: Անառարկելի ճշմարտություն է, որ ազատությունը սովորում են գնահատել ազատ ապրելու պայմաններում, մտածել, պրոբլեմներ հաղթահարել սովորում են դրանք լուծելով, ինքնուրույնության սովորում են նման գործունեություն իրականացնելով, ի վերջո՝ մտածել սովորում են մտածելով, ստեղծագործական գործունեության մեջ ներգրավվելով:

Առարկայի գործնական նշանակության բարձրացումը պահանջում է նոր մոտեցում դրա զարգացմանը և, մասնավորապես, դրա ուսումնասիրության տարբեր տարբերակների ստեղծում:

Միևնույն ժամանակ, չնայած օտար լեզվի դասավանդման բազմաթիվ փոփոխություններին, աշակերտների մեծ մասի իմացության մակարդակը դեռևս ցածր է, իսկ դպրոցում օտար լեզվի յուրացման դժվարությունները չեն նվազում:

Հիմնական դժվարություններն են ակտիվ բանավոր պրակտիկայի բացակայությունը, ուսուցման անհրաժեշտ անհատականացման և տարբերակման բացակայությունը, չափազանց շատ նյութը (բառային և քերականական): Այս ամենը բացասաբար է անդրադառնում ավագ դպրոցում օտար լեզվի դասավանդման արդյունավետության վրա²:

Ինչպես գիտեք, դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման նպատակը հաղորդակցական կարողությունների յուրացումն է, այսինքն՝ տրամադրվում է օտար լեզվի գործնական յուրացման ուսուցում: Բայց միևնույն ժամանակ անհրաժեշտ է աշակերտների մեջ ձևավորել ստեղծագործական գործընթացները կառավարելու կարողություն՝ ֆանտազիաներ անել, օրինաչափություններ հասկանալ, խնդրահարույց իրավիճակներ լուծել: Այսօր ժամանակի պահանջներն այնպիսին են, որ մեզ պետք են մարդիկ, ովքեր ընդունակ են ոչ ստանդարտ որոշումներ կայացնել, ովքեր կարող են ստեղծագործ մտածել:

Օտար լեզու դասավանդելիս մենք պետք է հասկանանք, որ յուրաքանչյուր երեխա անհատ է, և որ այսօր դպրոցը ստեղծված է անընդհատ փոփոխվող աշխարհում ստեղծագործելու ունակ մարդ կրթելու համար:

Ուսուցչի առջև խնդիր է դրված զարգացնել երեխային, նրա ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունները, դաստիարակել ստեղծագործական անհատականություն որպես ամբողջություն:

Անգլերեն սովորողների ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների զարգացումն ավելի արդյունավետ կլինի, եթե հաշվի առնվեն հետևյալ պայմանները.

1. ուսուցչի մասնագիտական հմտությունների, կոմպետենտության անհրաժեշտությունը.

2. դպրոցի բարձր նյութատեխնիկական բազայի առկայությունը.

3. ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների ձևավորման գործընթացն անմիջականորեն կապված է կրթական, ճանաչողական և գործնական

². Черникова О.М. Современный урок английского языка в рамках реализации ФГОС нового поколения. // Интерактивное обозрение. Электронная газета. Выпуск № 59. Июнь, 2015.

գործունեության հետ.

Անգլերենի ուսուցման մանկավարժական տեխնիկան, ձևերն ու մեթոդները համապատասխանում են աշակերտների տարիքային անհատական առանձնահատկություններին և հոգեֆիզիոլոգիական հնարավորություններին, խաղի միջոցով երեխաների հետ հաղորդակցության իրականացմանը.

Բարդության տարբեր մակարդակների անհատական և սոցիալական նշանակալի կրթական և ստեղծագործական առաջադրանքների համակարգի օգտագործումը, որը կենտրոնացած է աշակերտի անհատականության, նրա պատրաստվածության աստիճանի վրա.

արտադասարանական գործունեության օգտագործումը.

Ստեղծագործական առաջադրանքների իրականացման սկզբունքները

Ճանաչողական ստեղծագործական առաջադրանքների համակարգը պետք է նպաստի ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների հետևյալ բնութագրերի ձևավորմանը. (մյուսներից տարբերվող լուծումներ գտնելու ունակություն): Որպեսզի աշակերտի առաջադրած առաջադրանքները հետաքրքրությամբ ընկալվեն նրանց կողմից, անհրաժեշտ է հաշվի առնել.

Աշխատանքի մատչելիության սկզբունքը .

Աշակերտները ակտիվ են դասին, եթե նյութը հասանելի է իրենց, եթե տեսնում են իրենց աշխատանքի իրական արդյունքները:

Տարիքային առանձնահատկությունները հաշվի առնելու սկզբունքը.

Ուսուցիչը կարող է օպտիմալ արդյունքների հասնել օտար լեզվի դասավանդման հարցում, եթե աշակերտների գործունեությունը կազմակերպելիս հաշվի առնվեն հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:

Անհատական մոտեցման և ընտրության ազատության սկզբունքը.

Դասավանդման անհատական մոտեցումը հիմնված է ուսուցչի լավ գիտելիքների վրա երեխաների մասին, թե որոնք են նրանց բնական տվյալները, կարողությունները, հետաքրքրությունները: Առաջադրանքի ընտրությունը լավ միջավայր է ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների զարգացման համար՝ որքան լավ է յուրացվում նյութը, այնքան բարձր է ստեղծագործականության մակարդակը:

Վերջին շրջանում ավելի ու ավելի մեծ ուշադրություն է դարձվում սովորողների ինքնուրույն աշխատանքին ուսումնական գործընթացում, մասնավորապես օտար լեզուների դասավանդման գործում: Դա պայմանավորված է բազմաթիվ գործոններով,

ներառյալ այն, որ այսօրվա դինամիկ, անընդհատ փոփոխվող աշխարհում բավարար չէ միայն որոշակի քանակությամբ գիտելիքներ ունենալը: Մարդը պետք է կարողանա ինքնուրույն համալրել իր գիտելիքները, զբաղվել ինքնակրթությամբ: Ինքնապահովումը մարդու բնածին հատկանիշ չէ: Որպեսզի աշակերտը կարողանա ինքնուրույն աշխատել, նրան պետք է սովորեցնել սա: Ուստի հատկապես արդիական են դասարանում ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման խնդիրները: Կցանկանայի անդրադառնալ անգլերենի դասերին ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառմանը, որոնք նպաստում են ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձևավորմանը:

Անկախություն - անկախ դատողություններ, գործողություններ, վճռականություն, նախաձեռնությունը տիրապետելու կարողություն: Սա տարբեր գործոններից չազդվելու, սեփական հայացքների ու դրդապատճառների հիման վրա գործելու կարողությունն է: Այս թեմայի վերաբերյալ գրականության վերլուծությունը ցույց է տալիս բազմազան մոտեցումներ «անկախություն» հասկացության սահմանմանը, սա ներառում է աշակերտի ինտելեկտուալ կարողությունները, ինչը թույլ է տալիս նրան ինքնուրույն սովորել. սովորողի պատրաստակամությունն ու ցանկությունը ինքնուրույն տիրապետելու նոր գիտելիքներին և գործունեության ձևերին.

Գիտնականների կարծիքով, «ուսուցման անկախությունը» անհատի սեփականությունն է, որը ներառում է մի շարք ձևավորված գործողություններ (ուսուցման հմտություններ): Նման ուսուցման հմտությունները ընդհանուր առմամբ ներկայացնում են դպրոցականների կրթական անկախության բովանդակությունը՝ գիտելիքները, հմտությունները սեփական նախաձեռնությամբ ընդլայնելու նրանց կարողությունը, այսինքն՝ առանց ուսուցչի օգնության իրենց սովորեցնելու կարողությունը³:

Ըստ Վ.Բ.Բոնդարևսկու, կրթական անկախությունը որպես աշակերտի որակ՝ որպես ուսումնական գործընթացի առարկա, ենթադրում է ցանկացած առաջադրանք (գործնական կամ ուսումնական) առանց ուսուցչի անմիջական մասնակցության

³ Васильева Р.А., Суворова Г.Ф. Самостоятельная работа учащихся на уроке. М.: Педагогика, 2007.

կատարելու կարողություն: Դպրոցականների կրթական անկախությունը կարելի է հաջողությամբ զարգացնել անգլերենի դասերին⁴:

Այսպիսով, կարելի է առանձնացնել աշակերտների ինքնուրույն գործունեության հետևյալ նշանները.

- ուսուցչի կողմից տրված առաջադրանքի առկայությունը.
- աշակերտների անկախությունը առաջադրանքի կատարման մեջ.
- Աշակերտների աշխատանքին ուսուցչի անմիջական մասնակցության բացակայությունը.
- ակտիվություն, աշակերտների հոգեկան սթրես.

Անկախ գործունեության բազմաթիվ տեսակներ կան, որոնցից ամենատարածվածն ու հաճախակի օգտագործվողը անկախ աշխատանքն է: Անգլերենի ուսուցման գործընթացում աշակերտների ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետությունն ուղղակիորեն կախված է այն պայմաններից, որոնք ապահովում են դրա պլանավորումը, կազմակերպումը, վարումը և վերահսկումը: Անկախ աշխատանքի կազմակերպումը վերաբերում է ինչպես ուսուցչի, այնպես էլ սովորողների գործողություններին՝ ուղղված առաջադրանքի ժամանակին և հաջող կատարման համար անհրաժեշտ մանկավարժական պայմանների ստեղծմանը: Ուսուցչի կողմից ինքնուրույն աշխատանք կազմակերպելիս շատ կարևոր է ժամանակին և ճիշտ ձևակերպել նպատակներն ու խնդիրները, ինչպես նաև ակնկալվող արդյունքները:

Անկախ աշխատանքի հիմնական նպատակն է զարգացնել սովորողների անկախությունը, սովորեցնել ձեռք բերել գիտելիքներ, ստեղծագործ մտածել առանց ուսուցչի օգնության, ինչն իր հերթին նպաստում է նրանց կյանքին նախապատրաստմանը: Անգլերենի դասերին անկախ աշխատանքը կարող է օգտագործվել ոչ միայն նոր նյութ սովորելու, այլև արդեն ձեռք բերված գիտելիքների և հմտությունների որակը կրկնելու, համախմբելու և ստուգելու, ինչպես նաև տնային աշխատանք կատարելու համար:

Անկախ աշխատանքի դասակարգումն իրականացվում է տարբեր տեսանկյուններից՝ աշակերտների անկախության աստիճանը աշխատանքի կատարման մեջ, ստեղծագործական գործունեության դրսևորումը, աշխատանքի վայրը

⁴ Бондаревский В.Б. Воспитание интереса к знаниям и потребности к самообразованию. М.: Просвещение, 2005.

ուսումնական գործընթացում (որ փուլում է այն իրականացվում), հաշվի են առնվում նաև պատասխանների վարման և ձևակերպման ձևը (բանավոր կամ գրավոր):

Այսպիսով, կարելի է եզրակացնել, որ կրթական անկախությունը պետք է ընկալել որպես անձի սեփականություն, որը ձևավորվում է մարդու կյանքի ընթացքում և դրսևորվում է ինքնակազմակերպվելու, ինքնիրացման, ինքնարտահայտվելու, ինքնակատարելագործվելու ունակությամբ: . Ուսուցման ամենահաջող անկախությունը զարգանում է դասերում, որոնք բնութագրվում են որոշակի կառուցվածքի առկայությամբ՝ դասի սկիզբ, դասի կենտրոնական մաս, դասի ավարտական մաս: Դասարանում կրթական անկախության ձևավորման ամենաարդյունավետ միջոցը աշակերտների ինքնուրույն գործունեությունն է, որի հիմնական նպատակն է սովորեցնել աշակերտներին մտածել, վերլուծել, ընդհանրացնել և յուրացնել ուսումնական նյութը օտար լեզվով: Կրթական անկախությունը ձևավորվում է տարբեր միջոցներով, որոնցից ամենատարածվածը ինքնուրույն աշխատանքն է: Անկախ աշխատանքի շատ տարբեր տեսակներ կան, բայց բոլոր տեսակի առաջադրանքների միայն համակցումն է անկախ գործունեության օպտիմալ կազմակերպումը, նպաստում է նյութի լավագույն յուրացմանը և ձևավորում աշակերտների անկախությունը ուսումնական գործընթացում: Անկախ աշխատանքի ստեղծագործական մակարդակը կապված է ավելի բարդ հաղորդակցական խնդիրներ լուծելիս որոնում իրականացնելու հմտությունների և կարողությունների ձևավորման հետ, ինչպես բանավոր խոսքում, այնպես էլ ընթերցանության մեջ: Օրինակ՝ գործեք առաջարկվող հանգամանքներին և ստանձնած դերին համապատասխան, պատրաստեք հաղորդագրություն կոնկրետ թեմայի շուրջ, լսեք հաղորդագրությունը և արտահայտեք ձեր վերաբերմունքը դրա բովանդակությանը. կարդալ պատմությունը և պատասխանել տեքստի բովանդակային-իմաստային պլանի հետ կապված խնդրահարույց հարցերին, մեկնաբանել տեքստի հիմնական գաղափարը⁵:

Հոգեբանությունից հայտնի է, որ ինքնուրույն ձեռք բերված գիտելիքը, հաղթահարելով իրագործելի դժվարությունները, ավելի ամուր է յուրացվում, քան ստացված ուսուցիչից: Ի վերջո, ինքնուրույն աշխատանքի ընթացքում յուրաքանչյուր աշակերտ անմիջականորեն շփվում է յուրացված նյութի հետ, իր ուշադրությունը կենտրոնացնում դրա վրա՝ մոբիլիզացնելով ինտելեկտուալ, հուզական և կամային

⁵ Бондаревский В.Б. Воспитание интереса к знаниям и потребности к самообразованию. М.: Просвещение, 2005

բնույթի բոլոր պաշարները: Նա չի կարող պասիվ մնալ: Կարելի է եզրակացնել, որ օտար լեզուների դասերին սովորողների ինքնուրույն աշխատանքի սովորության զարգացումը ուսումնական գործընթացի կարևոր բաղադրիչ է: Սովորեցնել աշակերտին սովորել, ինքնուրույն ձեռք բերել գիտելիքներ և կատարելագործել հմտություններն ու կարողությունները, սա է յուրաքանչյուր ուսուցչի առջև ծառայած խնդիր: Դա անելու համար անհրաժեշտ է աշակերտին զինել առաջադրանքների կատարման մեթոդներով, մշակել այս կամ այն նյութի մշակման և յուրացման որոշակի ալգորիթմներ, պատրաստել համապատասխան տեսողական նյութեր՝ գծապատկերների, աղյուսակների և դիդակտիկ նյութերի տեսքով՝ քարտերի տեսքով, վարժությունների համակարգ, ուղղորդող հարցեր, որոնք միշտ կլինեն աշակերտների տրամադրության տակ: Դասը պլանավորելիս ուսուցիչը պետք է առաջադրանքներ սահմանի աշակերտների համար՝ ինքնուրույն մշակելու նյութը, ինչպես նաև ընտրի վերահսկողության համապատասխան ձևը: Սովորողի ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպմանն ուղղված համակարգված աշխատանքը կձևավորի ոչ միայն նրա ճանաչողական գործունեությունը, այլև ինքնուրույնությունը՝ որպես բնավորության գիծ: ուսուցիչը պետք է առաջադրանքներ սահմանի աշակերտների համար ինքնուրույն մշակելու նյութը, ինչպես նաև ընտրի վերահսկողության համապատասխան ձևը: Սովորողի ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպմանն ուղղված համակարգված աշխատանքը կձևավորի ոչ միայն նրա ճանաչողական գործունեությունը, այլև ինքնուրույնությունը՝ որպես բնավորության գիծ: ուսուցիչը պետք է առաջադրանքներ սահմանի աշակերտների համար ինքնուրույն մշակելու նյութը, ինչպես նաև ընտրի վերահսկողության համապատասխան ձևը: Սովորողի ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպմանն ուղղված համակարգված աշխատանքը կձևավորի ոչ միայն նրա ճանաչողական գործունեությունը, այլև ինքնուրույնությունը՝ որպես բնավորության գիծ:

Սովորողների կրթական կարիքների բացահայտման առումով առանձնանում են համագործակցային ուսուցման մեթոդները: Համագործակցային մանկավարժական տեխնոլոգիան իմաստավորվում է համատեղ գործունեության և կոլեկտիվ հաղորդակցման հիման վրա կազմակերպված ուսուցում: Այդպիսի հաղորդակցման ձևեր կարող են լինել կազմակերպված երկխոսությունը, զուգորդված երկխոսությունը, աշակերտների զույգերով կամ ավելի մեծ խմբով կազմակերպված աշխատանքը: Նշված մեթոդիկայի կիրառումը ուսուցչին հնարավորություն է տալիս լավագույնս գնահատելու աշակերտի ուսումնական կարիքների դաշտը: Ուսուցումը

համագործակցային կլինի այն դեպքում, երբ աշակերտները միասին, զույգերով կամ փոքր խմբերով աշխատում են մի ընդհանուր խնդիր լուծելու, մի ընդհանուր թեմա հետազոտելու կամ նոր միտք, նորարարություն իրականացնելու համար⁶:

Այս դեպքում ուսուցիչը խմբի շրջանակներում գնահատական է տալիս աշակերտի ուսումնական կարիքներին, և ըստ այդմ՝ իրականացնում ուսումնական գործընթացը: Այս տեխնոլոգիայի համար հիմք են հանդիսացել ամերիկացի հոգեբան և մանկավարժ Ջոն Դյուլիի, ռուս հոգեբան Լև Վիգոտսկու և շվեյցարացի հոգեբան Ժան Պիաժեյի աշխատությունները:

Համագործակցային մանկավարժական տեխնոլոգիայի կիրառումը կարելի է պայմանականորեն բաժանել 3 հիմնական փուլերի

1. ուսումնական նյութի նախապատրաստում
2. աշակերտների նախապատրաստում համատեղ աշխատանքին
3. բուն ուսումնական աշխատանքի ընթացքը

Սա այն տեխնոլոգիաներից է, որի ներդրումը կրթություն կարևոր պայման է հանդիսանում: Քանի որ կրթության ամբողջ նպատակը կրթության երեխաների ներգրավելն է ուսուցման գործընթացին և բացի այդ ինտեգրելը կոլեկտիվում՝ առանց որևէ խտրականության: Իսկ այս տեխնոլոգիան հենց ինքը մի միջոց է ոչ միայն այս նպատակը իրականացնելու, այլև սովորողների կրթական կարիքների բացահայտմանն առումով: Սա կնպաստի նրան, որ ուսուցիչը, գնահատելով սովորողների ուսումնական հնարավորությունները և կարիքները, թույլ կարողություններով երեխայի համար առավել բարձր կարողություններով աշակերտի հետ համագործակցելու հնարավորություն ստեղծի: և աջակցություն կստանա վերջինիս կողմից: Հայտնի է, որ խմբակային կամ զույգերով աշխատանքը ավելի է մտերմացնում աշակերտներին, այսինքն՝ դա նպաստում է, որ կրթության երեխաները իրենց զգան կոլեկտիվի մի մաս և այնտեղ ունենան իրենց ուրույն դերը: Այս ամենը առավել լավ պատկերացնելու համար տեսնենք, թե իրականում այս տեխնոլոգիան ինչպես է կիրառվում ուսուցման գործընթացում.

⁶ **Խաչատրյան Ս. Գ.**, Ուսուցման ժամանակակից մեթոդների կիրառումը, Գյումրի, 2006, էջ 18:

ՉԼՈՒԽ 2. ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՍԵԹՈՂՆԵՐՆ ՈՒ ՁԵՎԵՐԸ

Մեր օրերում առանձնակի արդիական է աշակերտների մոտ անգլերենի ուսուցման գործընթացում ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների ձևավորման խնդիրը: Հանրակրթական դպրոցների մանկավարժական գործընթացի ժամանակակից պայմաններում այն պատմական, էթնիկական, մշակութային և սոցիալ-մանկավարժական նշանակության նշանակալի գիտական խնդիր է:

Դպրոցականների ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների զարգացումն անհնար է առանց կրթության և դաստիարակության համակարգում անգլերենի դասընթացների օգտագործման փորձի ընդհանրացման: Անգլերենի, նրա զարգացման պատմության, ժողովրդական մշակույթի և կենցաղի ուսումնասիրությունը պետք է դիտարկել ոչ միայն որպես աշակերտների գործունեություն՝ ուղղված անգլերեն սովորելուն, այլ նաև որպես օտար լեզվի ուսուցման և ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների զարգացման պայմաններից մեկը: Դպրոցականների՝ կյանքի կոնկրետ նյութի վերաբերյալ.

Աշակերտների մոտ ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների ձևավորումը հիմնված է ստեղծագործական մտածողության և հատկապես այնպիսի բաղադրիչների զարգացման վրա, ինչպիսիք են.

Վերլուծական բաղադրիչներ - համապատասխանաբար, հայեցակարգային և տրամաբանական մտածողություն - հետևողականություն, շարժունակություն, ընտրողականություն, ասոցիատիվություն, սրամտություն, տարբերակելու կարողություն և այլն;

Ջգացմունքային բաղադրիչներ (զգայական-փոխաբերական մտածողություն)՝ պատկերների պայծառություն, իրադարձությունների, փաստերի, երևույթների հուզական գնահատում և այլն⁷:

Ստեղծագործական բաղադրիչներ (տեսողական-արդյունավետ մտածողություն). ռացիոնալ լուծումների որոնում, ոչ ստանդարտ (անհատականության դրսևորում, ինքնատիպություն, կարծրատիպերի հաղթահարում), արդյունքը կանխատեսելու

⁷ Настольная книга преподавателя иностранного языка»; Справ.пособие/ Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская и др. - Мн.: Выш. Шк., 1997.

կարողություն, գործունեության մեջ լավագույն գիտելիքներն ու հմտությունները սինթեզելու ցանկություն, ընտրություն: հնարավոր տարբերակներից ամենահարմար լուծումը և ընտրության ճիշտությունը հիմնավորելու կարողությունը:

Վերլուծելով իմ դասերը և իմ գործընկերների դասերը՝ ես հանգեցի այն եզրակացության, որ աշակերտների ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների զարգացումն անգլերենի դասընթացներում ավելի արդյունավետ կլինի, եթե հաշվի առնվեն հետևյալ պայմանները.

ուսուցչի մասնագիտական հմտությունների, կոմպետենտության անհրաժեշտությունը.

դպրոցի բարձր նյութատեխնիկական բազայի առկայությունը և մեթոդական և սոցիալ-մանկավարժական ծառայությունների լավ փոխգործակցությունը: դպրոցում բարենպաստ հոգեբանական միկրոկլիմայի առկայությունը.

վստահելի հարաբերություններ;

դասերն անցկացվում են համակարգված, իսկ երեխաների ստեղծագործական գործունեության համար տրվում է որակյալ գիտականորեն հիմնավորված ուղղորդում.

ինքնուրույնության և ստեղծագործական կարողությունների ձևավորման գործընթացն անմիջականորեն կապված է կրթական, ճանաչողական և գործնական գործունեության հետ.

Անգլերենի դասավանդման մանկավարժական տեխնիկա, ձևեր և մեթոդներ.

համապատասխանում են աշակերտների տարիքային անհատական հատկանիշներին և հոգեֆիզիոլոգիական կարողություններին, խաղի միջոցով երեխաների հետ հաղորդակցության իրականացմանը.

Բարդության տարբեր մակարդակների անհատական և սոցիալապես նշանակալի կրթական և ստեղծագործական առաջադրանքների համակարգի օգտագործումը, որը կենտրոնացած է աշակերտի անհատականության, նրա պատրաստվածության աստիճանի վրա. Վարչական-հրամանատարական ձևերի և աշխատանքի մեթոդների մերժում.

Իրականացվում է անհատականության դրական գծերի ձևավորում և զարգացում (ստեղծագործականություն, հուզական արձագանք, գեղարվեստական ճաշակ, աշխատասիրություն, սեր հայրենիքի նկատմամբ, սեր մայրենի լեզվի և այլ լեզուների նկատմամբ, հարգանք իր և ուրիշների նկատմամբ և այլն), անգլերեն լեզվի ուսուցման հիման վրա՝

արտադասարանական գործունեության օգտագործումը.

Ուսուցիչը յուրաքանչյուր դասին պետք է ուղղորդի աշակերտներին, նպաստի նրանց ստեղծագործական հմտությունների զարգացմանը: Միայն նպատակասլաց քրտնաջան աշխատանքի ընթացքում հնարավոր կլինի ձևավորել որոշակի որակներ և հասնել դասերի նկատմամբ հետաքրքրության⁸: Դիդակտիկ աշխատանքի ձևերի բազմազանությունը աշակերտների համար առաջացնում է տարբեր թիրախային պարամետրեր, և մեծանում է անկախ աշխատանքի վրա ծախսվող ժամանակը: Անկախ աշխատանքի գիտելիքի, հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերումը սովորեցնում է աշակերտներին ստեղծագործ աշխատանքին, զարգացնում է ստեղծագործական մտածողությունը, նախադրյալներ է ստեղծում մասնագիտական գործունեության համակարգում դրանց կիրառման համար, բարելավում է բանավոր և գրավոր հաղորդակցվելու ունակությունը՝ նախապատվություն տալով կարծիքի արտահայտմանը: , հույզերն ու զգացմունքները, ինչպես նաև վիճելու կարողությունը: Որքան բազմազան առաջադրանքներ են օգտագործվում, այնքան ավելի արդյունավետ են արդյունքները:

Ստեղծագործական հմտությունների զարգացման վրա կառանձնացնելի աշխատանքի հետևյալ ձևերը.

գործնական դասեր,

երգերի և բանաստեղծությունների օգտագործումը;

տնային առաջադրանքներ,

օրագրի վարում,

համակարգչային ծրագրերի կիրառում

ռեֆերատների և նախագծերի պաշտպանություն,

բիզնես խաղեր, կոնֆերանսներ;

աշխատել տեքստի, երկխոսության կամ մենախոսության հետ՝ կառուցված անսովոր ձևով:

Աշակերտների ստեղծագործական գործունեության ուղղությունները առավել հստակ դրսևորվում են նրանց հոբբիներում: Նրանք բնական և այլ մետաղից ինչ-որ բան են պատրաստում, գրականության սիրահար են, օրագրեր են պահում, լուսանկարում, հավաքածուներ հավաքում, շփվում բնության հետ, նամակագրում

⁸ Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская и др. , Настольная книга преподавателя иностранного языка»; Справ.пособие/ - Мн.: Выш. Шк., 1997.

օտար ընկերների հետ, սովորական և առօրյայում փնտրում են անսովորը և այլն: Նման հոբբիները կարող են օգտագործվել ակտիվացնել սովորողների ճանաչողական գործունեությունը օտար լեզուների դասերին. Ուսուցչի խնդրանքով երեխաները դասին բերում են լուսանկարներ, բացիկներ, նամակներ, իրեր իրենց հավաքածուներից, որոնք աշխուժացնում են օտար լեզվով հաղորդակցությունը, դարձնում այս շփումը մասնակիցների համար ավելի բովանդակալից, մտերիմ և հետաքրքիր: Ուսուցչի խնդիրն է խորապես ուսումնասիրել և իմանալ դպրոցականների հոբբիները, դրանք օգտագործել դասարանում սովորողների ստեղծագործական ինքնարտահայտման համար⁹:

Ներկայումս դպրոցներում օտար լեզուների ուսուցման պրակտիկայում լայնորեն կիրառվում է նախագծերի մեթոդը, որը աշակերտներին ծանոթացնում է հետազոտական գործունեությանը, զարգացնում է նրանց ստեղծագործականությունը, անկախությունը, անկախությունը և մտածողության ինքնատիպությունը: Նախագծային գործունեությունը զգալիորեն ընդլայնում և խորացնում է աշակերտների գիտելիքները նախագծի վրա աշխատելու գործընթացում, սովորեցնում է նրանց շփվել միմյանց հետ, տիրապետել լեզվի օգտագործման կարողությանը և ձևավորել ընդհանուր կրթական ինտելեկտուալ հմտություններ անգլերեն լեզվով տեղեկատվության հետ աշխատելու համար: Երեխաների միտքն այս դեպքում զբաղված է նրանով, թե ինչպես լուծել խնդիրը, լուծման ինչ ռացիոնալ մեթոդներ ընտրել, որտեղ գտնել ընտրված ուղու ճիշտությունն ապացուցող համոզիչ փաստարկներ: Ստեղծագործական առաջադրանքներ կատարելիս սովորողները օգտագործում են լրացուցիչ գրականություն, լրատվամիջոցներ, ինտերնետի հնարավորությունները:

Ծրագրի վրա աշխատանքի փուլերը.

Խթանում, իրավիճակների ներկայացում, որոնք թույլ են տալիս բացահայտել մեկ կամ մի քանի խնդիրներ քննարկվող թեմայի վերաբերյալ: Այսինքն՝ ես աշակերտներին հրահրում եմ նախագծային աշխատանքի. ես նոր բնակարան ունեմ: Կցանկանա՞ք ինչ-որ բան իմանալ դրա մասին: Ինձ հարցեր տվե՞ք: և քո մասին ինչ կասես? Հավանաբար, դուք նախագիծ կկատարեք ձեր բնակարանի վերաբերյալ: (լսելով/խոսելով)

⁹ Г.В.Рогова, Ф.М.Рабинович и др., «Методика обучения иностранным языкам в средней школе». - М.: Просвещение, 1991.

ակտիվացնել.

Ընտրեք նախագծի թեման: Հայտնաբերված խնդրի լուծման համար վարկածների առաջ քաշում (ուղեղային գրոհ). Վարկածներից յուրաքանչյուրի քննարկում և հիմնավորում: Բեմում աշխատանք է տարվում ամբողջ դասարանով, երեխաներն արտահայտում են իրենց ցանկությունները, վիճում, ինչ-որ բան առաջարկում (քննարկման ձևեր):

Լեզվական հմտությունների կիրառում. Ուսուցիչը օգնում է աշակերտներին բառապաշարի ընտրության հարցում (հարց, անուղղակի խոսք):

Գրավոր նյութի ձևավորում. Ընդունված հիպոթեզների փորձարկման մեթոդների քննարկում փոքր խմբերում (յուրաքանչյուր խմբում վարկածի վրա), տեղեկատվության հնարավոր աղբյուրների քննարկում՝ առաջարկվող վարկածը ստուգելու համար: Արդյունքների ներկայացման քննարկում.

Աշակերտները աշխատում են խմբերով, կազմում են հարցաթերթիկներ, հարցումներ՝ լուսաբանելով նախագծի թեման (գրավոր, խոսող):

Տեղեկատվության հավաքագրում հարցաքննելու, հարցազրույցի միջոցով (խոսել/գրել + կարդալ/լսել):

Տեղեկատվական կոլաժ. Միաժամանակ սովորողները կարող են աշխատել անհատական և խմբային, նկարել գծապատկերներ, գծապատկերներ, ամփոփել ստացված տեղեկատվությունը:

Խմբերի նախագծերի (խնդիրը լուծելու վարկածների) պաշտպանություն բոլոր ներկաների կողմից հակազդեցությամբ Կազմակերպում և նյութի ցուցադրում. ամբողջ նյութի համակցում մեկ ամբողջության մեջ և վերջնական արդյունքի ստացում: Եվ սա կարող է լինել պատի թերթ, ուղեցույց դեպի քաղաք (թաղամաս, բնակարան), ծալովի գիրք, փոքրիկ շնորհանդես, համաժողով, ամսագիր և այլն¹⁰:

Այս բոլոր տեխնոլոգիաները հնարավորություն են տալիս դասերը դարձնել էնոցիոնալ հարուստ, համատեղել խաղերը և ոչ խաղային ուսուցման մեթոդները: Միևնույն ժամանակ, անտեսված չէ աշակերտների խոսքի զարգացումը ոչ միայն անգլերեն, այլ նաև մայրենի լեզվով:

Ուսուցչի կողմից լայնորեն օգտագործում են նախագծի մեթոդը իմ պրակտիկայում 2-ից 11-րդ դասարաններում, իհարկե, հաշվի առնելով տարիքային

¹⁰Ж.Б.Варенинова. , «Роль песни в обучении английскому произношению» Журнал «Иностранные языки в школе» № 6, 1998 год, стр. 65.

առանձնահատկությունները: Եթե լեզվի ուսուցման սկզբում դրանք պարզ նախագծեր են՝ առանց ներկայացման այնպիսի թեմաների, ինչպիսիք են «Իմ մասին», «Իմ ընտանիքը», «Իմ սիրելի խաղալիքը», «Իմ ընտանի կենդանուն»: Ավագ դպրոցում ես փորձում եմ հարցնել այնպիսի նախագծեր, ինչպիսիք են.

Առողջ ապրելակերպ

Աշխատանքային հարցազրույց.

Եկեք բարգավաճենք մեր քաղաքը

Խենթ աշխատանքի տոնավաճառ

Նման առաջադրանքները նպաստում են լեզվի գործնական օգտագործմանը: Երեխաները դառնում են ավելի ազատ, նրանք չեն վախենում խոսել: Բացի այդ, նման առաջադրանքները օգտակար են, քանի որ դրանք հիշվում են աշակերտների կողմից:

Աշակերտների անհատականության ստեղծագործական ունակությունների դրսևորումը կարելի է դիտարկել անգլերենի դասերին աշխատանքի կազմակերպման ժամանակ՝ օգտագործելով տեքստի հետ աշխատելու օրինակը: Տեքստով կամ դրա փոքրիկ հատվածով ցանկացած աշխատանք սկսվում է նրանից, որ գեղարվեստական հայտարարությունը երեխաների կողմից ընկալվում է ականջով կամ տեսողականորեն: Եվ այս փուլում կարևոր է ստեղծել այնպիսի խնդրահարույց իրավիճակներ, որոնք կօգնեն աշակերտներին ծանոթացնել այս տեքստի գեղարվեստական պատկերների համակարգին: Տեքստի (հատվածի) ընկալման և կարդացածի վրա աշխատելու գործընթացը կազմակերպվում է տարբեր առաջադրանք-հարցերի օգնությամբ, ինչպիսիք են.

Ձեր կարծիքով ո՞ր եղանակն է նկարագրում բանաստեղծն այս հատվածում: Ի՞նչ նշաններով եք դա գուշակել:

Նայե՛ք նկարագարողումներին և գուշակե՛ք, թե ինչի մասին է լինելու տեքստը:

Ինչպե՞ս եք հասկանում տեքստի վերնագիրը: Ինչ կարող է լինել պատմությունը

Ձեր կարդացած տեքստի նկարագարումը նկարեք:

Գրական տեքստի փոխաբերականությունը ստեղծելու լեզվական միջոցները հասկանալիս աշակերտները պետք է տեղյակ լինեն դասարանում ուսումնասիրվող այդ երկույթների փոխաբերական և արտահայտչական հնարավորություններին: Նման աշխատանքի ընթացքում երեխաներին բացահայտվում է օտար լեզվի կաստան: Օրինակ՝ այս տեսակի առաջադրանք-հարցերը.

Տեքստից դուրս գրի՛ր աշնան, ձմռան գույները փոխանցող բառերը: Պետք է միայն

ածականներ դուրս գրել, ինչու՞:

Որո՞նք են այն բառերը, որոնք օգնում են նկարագրել լանդշաֆտը:

Նշեք հոմանիշներ, հականիշներ: Ինչու է օգտագործվում այս բառը:

Ի՞նչ հնչյուններ են գերակշռում և ինչու: և այլն:

Ուսումնական գործընթացում նման խնդրահարույց իրավիճակների օգտագործումը հնարավորություն է տալիս աշակերտների մոտ ձևավորել որոշակի ճանաչողական կարիք, բայց նաև ապահովել մտքի անհրաժեշտ կենտրոնացում առաջացած խնդրի ինքնուրույն լուծման վրա:

Այսպիսով, տեքստի հետ աշխատելու գործընթացում խնդրահարույց իրավիճակների ստեղծումը ապահովում է աշակերտների մշտական ներգրավումը ինքնուրույն որոնման գործունեության մեջ, որն ուղղված է ի հայտ եկած խնդիրների լուծմանը, ինչը անխուսափելիորեն հանգեցնում է ինչպես ճանաչողական անկախության, այնպես էլ ստեղծագործական գործունեության զարգացմանը, և դա, առաջին հերթին, բոլորը ազդում են աշակերտների գիտելիքների որակի վրա: Կարևոր է, որ աշակերտը կարողանա կիրառել ստացած գիտելիքները դասին, այլապես ուսուցման գործընթացն անօգուտ է:

Արտադասարանական գործունեությունը սերտորեն կապված է դասարանային գործունեության հետ: Բավականին նախապատրաստական աշխատանքներ են տարվում: Դասերին մշակվում է անհրաժեշտ բառապաշար, սովորում են երգեր, բանաստեղծություններ: Միջոցառումներ պատրաստելիս, ինչպիսիք են Վալենտինի օրը, Սուրբ Ծնունդը կամ Բոլոր Սրբերի օրը, անհրաժեշտ է համապատասխան թեմաների մանրամասն մշակում: Միայն ամբողջ նյութը մանրամասն ուսումնասիրելուց, զգալուց, իրենց «ես»-ի միջով անցնելուց հետո տղաները պատրաստ կլինեն համագործակցության, հրապարակախոսության, արտադասարանական աշխատանքների մասնակցության¹¹:

Արտադասարանական աշխատանքները կարելի է բաժանել մի քանի փուլերի, որոնցից յուրաքանչյուրը համապատասխանում է աշակերտների որոշակի տարիքին: Պետք է հիշել, որ ժամանցի նախապատրաստման և անցկացման համար օգտագործվող լեզվի և երկրի հատուկ նյութի բովանդակությունը պետք է համապատասխանի աշակերտների տարիքին և հոգեբանական բնութագրերին,

¹¹ Л.Я.Васильева. «Развивающее обучение иностранным языкам» Журнал «Иностранные языки в школе» № 2, 1998 год, стр. 24

արտացոլի նրանց իրական կարիքներն ու հետաքրքրությունները հաղորդակցության և ճանաչողության մեջ:

Առաջին փուլը կրթության սկզբնական մակարդակն է (1-4-րդ դասարաններ): Այս փուլում երեխաների մոտ երկարաժամկետ հիշողությունը լավ զարգացած է: Աշակերտները արագ անգիր են անում պարզ ոտանավորներ և երգեր, նույնիսկ երկար տարիներ անց նրանք հիանալի հիշում են տարրական դպրոցում սովորած խոսքի ձևերն ու բառապաշարները: Վեց տարեկանում խաղային գործունեությունից աստիճանաբար անցում է կատարվում դեպի ուսուցում: Միաժամանակ խաղերը պահպանում են իրենց առաջատար դերը: Ուստի երեխաները հեշտությամբ ընդգրկվում են արտադասարանական գործունեության մեջ՝ փորձելով

Վինի Թուխի կամ Կոլոբոկի, Կարմիր Գլխարկի կամ Ֆլայ-Ցոկոտուխայի դերերը:

Կրթության սկզբնական մակարդակում բեմադրական միջոցառումներ կարող են անցկացվել կրկնության և ընդհանրացման պարապմունքներում՝ դրամատիզացիաների և տոների տեսքով: Նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքի երեխաները լավ և արագ անգիր են անում այն, ինչ հետաքրքիր է և նրանց մոտ հուզական արձագանք է առաջացնում: Հետաքրքրաշարժ փոխազդեցության գործընթացում երեխաները պայմաններ են ստեղծում նյութի ականա յուրացման համար:

Երկրորդ փուլը կրթության միջին մակարդակն է (5-8-րդ դասարաններ): Այս փուլում աշակերտներն արդեն հասել են օտար լեզվի իմացության որոշակի մակարդակի: 5-8-րդ դասարանների արտադասարանական աշխատանքը կարող է ներկայացվել բոլոր տեսակի մրցութային միջոցառումներով, ինչպիսիք են KVN-ը, «Աստղային ժամը», «Ամենախելացին» խաղը, ինչպես նաև հեքիաթների և օտարերկրյա գրողների այլ ստեղծագործություններ: Այս փուլին բնորոշ են սովորողների իմիտացիոն կարողությունները, նրանց հետաքրքրասիրությունը և նոր, անսովոր բան սովորելու անհրաժեշտությունը: Երեխայի շրջապատող աշխարհի իմացությունը օտար լեզվով, նրա մշակույթի միջոցով օգնում է այս փուլում ձևավորել օտար լեզու սովորելու դրական մոտիվացիա և լավ հիմք ստեղծել այս լեզվով հաղորդակցվելու հմտությունները հետագա յուրացման համար:

Երրորդ փուլը կրթության բարձր մակարդակն է (9-11-րդ դասարաններ): Այս փուլը դաստիարակչական մեծ նշանակություն ունի: Դպրոցական բեմական բեմադրությունների պատրաստման վրա համատեղ աշխատանքը հիանալի հնարավորություն է յուրաքանչյուր երեխայի ցույց տալու իր ստեղծագործական

անհատականությունը՝ նրբորեն սովորեցնելով թիմում աշխատել, հարգալից և հանդուրժողաբար վերաբերվել դասընկերների կարծիքներին: Այս փուլը ենթադրում է գիտագործնական գիտաժողովների, մրցույթների, ստեղծագործական երեկոների, ներկայացումների և փառատոների անցկացում: Այս մակարդակի աշակերտները կարող են լինել դպրոցական միջոցառումների կազմակերպիչներ, ինչպիսիք են Սուրբ Ծնունդը կամ Վալենտինի օրը:

Ուսուցման բոլոր փուլերում, արտադասարանական գործունեությանը նախապատրաստվելիս, մեծ ուշադրություն պետք է դարձնել երգերի և բանաստեղծությունների ուսումնասիրությանը, որոնց հանգավորված տեքստը օգնում է հեշտությամբ և արագ սովորել անծանոթ բառերը, թույլ է տալիս մշակել որոշ քերականական կառուցվածքներ, հեռացնել հնչյունական դժվարությունները: . Երեխաները հրավիրում են իրենց ծնողներին և ուսուցիչներին բոլոր արտադասարանական միջոցառումների: Տարրական դասարանների աշակերտների ներկայությունը շատ օգտակար կլինի, քանի որ դա հնարավորություն կտա ուսուցչին հետաքրքրել նրանց նոր առարկայով և ներգրավել արձակուրդների անցկացման մեջ:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Մեր ուսումնասիրության ընթացքում մենք դիտարկել ենք խնդիրը՝ երեխաների ստեղծագործական կարողության զարգացումը անգլերենի ուսուցման գործընթացում:

Ուսումնասիրության և աշխատանքի պրակտիկայի արդյունքը հուշում է, որ ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը մեծապես կախված է դասը ճիշտ կազմակերպելու և դասը վարելու այս կամ այն ձևը ճիշտ ընտրելու ուսուցչի կարողությունից:

Ինչպես գիտեք, դպրոցում օտար լեզվի ուսուցման նպատակը աշակերտների միջմշակութային կոմպետենտության ձևավորումն է, որն իրականացվում է բանավոր հաղորդակցման ունակության մեջ: Ուսանողների հաջող խոսքի գործունեության բանալին անգլերենի դասերի ոչ ավանդական ձևերն են, որոնց ընթացքում ուսանողները ծանոթանում են ուսումնասիրվող լեզվի երկրների մշակույթին, ինչպես նաև ընդլայնում են իրենց գիտելիքները հայրենի երկրի մշակութային ժառանգության մասին, ինչը թույլ է տալիս. ուսանողներին ակտիվորեն մասնակցել մշակույթների երկխոսությանը:

Դասերի անցկացման ոչ ավանդական ձևերը հնարավորություն են տալիս ոչ միայն բարձրացնել ուսանողների հետաքրքրությունը ուսումնասիրվող առարկայի նկատմամբ, այլև զարգացնել նրանց ստեղծագործական անկախությունը, ստեղծագործական մտածողությունը և սովորեցնել աշխատել գիտելիքի տարբեր աղբյուրների հետ:

Դասընթացների անցկացման նման ձևերը «հեռացնում են» դասի ավանդական բնույթը, աշխուժացնում միտքը: Այնուամենայնիվ, հարկ է նշել, որ կրթական գործընթացի կազմակերպման նման ձևերի չափազանց հաճախ դիմելը տեղին չէ, քանի որ ոչ ավանդականը կարող է արագ դառնալ ավանդական, ինչը, ի վերջո, կհանգեցնի առարկայի նկատմամբ ուսանողների հետաքրքրության անկմանը:

Հետազոտական նյութերը կարող են օգտագործվել միջնակարգ դպրոցներում, կրթարաններում և օտար լեզվի խորացված ուսումնասիրությամբ դպրոցներում օտար լեզվի ուսուցիչների աշխատանքում, ինչպես նաև մանկավարժական բուհերի ուսանողների համար՝ տարրական դպրոցում անգլերենի դասավանդման գործընթացում:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Գյուլամիրյան Զ., Խաղալով սովորենք, Ջանգալ 97, Երևան, 2009:
2. «Настольная книга преподавателя иностранного языка» ;
Справ.пособие/Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская и др. -Мн.: Выш. Шк.,2012
3. «Методика обучения иностранным языкам в средней школе».
Г.В.Рогова. Ф.М.Рабинович и др.-М.: Просвещение, 2011.
4. «Драматические игры для творческого этапа обучения» Л.Г.Денисова.
Журнал «Иностранные языки в школе» № 9, 2011 год, стр.101
5. «Игра на уроке иностранного языка» Н.Я.Манилова. Журнал
«Иностранные языки в школе»
6. «Настольная книга преподавателя иностранного языка»; Справ.пособие/
Е.А.Маслыко, П.К.Бабинская и др. - Мн.: Выш. Шк., 1997.
7. «Методика обучения иностранным языкам в средней школе».
Г.В.Рогова, Ф.М.Рабинович и др. - М.: Просвещение, 1991.
8. «Драматические игры для творческого этапа обучения» Л.Г.Денисова.
Журнал «Иностранные языки в школе» № 9, 1990 год, стр. 101.
9. «Роль песни в обучении английскому произношению» Ж.Б.Варенинова.
Журнал «Иностранные языки в школе» № 6, 1998 год, стр. 65.
10. «Игра на уроке иностранного языка» Н.Я.Манилова. Журнал
«Иностранные языки в школе» № 1, 1997 год, стр. 25.
11. «Развивающее обучение иностранным языкам» Л.Я.Васильева. Журнал
«Иностранные языки в школе» № 2, 1998 год, стр. 24.